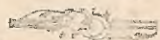

విప్ర సంవర్ధనీ మండలి, విజయవాడ

అశయములు

1. విప్రులకు స్వకర్మానుష్ఠానమునందు శ్రద్ధను కలుగ చేయుట.
2. కర్మభక్తి జ్ఞానవైరాగ్యములందు విప్రులకు ఆసక్తిని పెంపొందించుట.
3. యజ్ఞయాగాదులను, సప్తాహములను, తదితర సంకీర్తనలు వగైరా కార్యక్రమములను నిర్వహించుట.
4. సంస్కృత రాషావిద్యార్థికి పాటుచుట.
5. గ్రంథములను ప్రచురించుట, మండలి తరఫున మాసపత్రికను నిర్వహించుట.
6. విప్రులలో (ముఖ్యముగా స్త్రీపురుషులలో) సంపదావమును పెంపొందించి వారిలో వారికి వివాహ సంబంధములకు ఆవకాశము కలిగించుట.
7. అర్హులైన విప్ర విద్యార్థులకు విద్యాదోధన ఉపాధి సౌకర్యములు కలుగజేయుట.
8. యతులను గౌరవించి వారికి తగిన వసతులను కలుగజేయుట.
9. చరిత్రాక్రమముయగు సన్మాన అశ్రమావళ్యకరణను గురించి ప్రచారము చేయుట.
10. విప్ర సంపాదనార్థికి ఆవసరమైన అన్ని కార్యక్రమములను నిర్వహించుట.

హరిః ఓమ్ శాంతిః శాంతిః శాంతిః

అగ్నికార్యమ్

సప్త రము - అర్ధే న సహ

శ్రీశ్రీశ్రీ ప॥ ప॥ విమలానందభారతి॥ స్వామినా

పరిష్కృతము

విప్ర సంవర్ధనీ మండలి.

12—20—28. కాశీకర్వరరావు రోడ్డు.

మార్కారావు పేట.

విజయవాడ - 520 002.

తమిళనాడు తుర్తాకం శ్రీ సిద్ధేశ్వరి ఉత్తర పీఠాధిపతులు
ప. వ. జగద్గురు శ్రీశ్రీశ్రీ విమలానందభారతీ|| స్వామిందారి
కులాశీస్సులు.

అగ్ని కార్యమ్

హరిః ఓమ్

అదమ్య :- (అదమనముచేసి)

సర్వేశ్వరుని కరుణా కలాక్షమున నేటి విప్రులు పుత్ర పౌత్ర దన
రాన్య ఉద్యోగ వ్యాపారాది ఐశ్వర్యములతో కొందరు వృద్ధిపొందుచుండు,
కొందరు సామాన్య పరిస్థితులలో వారి ధర్మములు నెరవేర్చుటకు నిత్య
జీవనములు సరిగా జరుగక యిక్కట్లపాలై పొందగా, రాజకీయములలో
విప్రేతర వాతావరణము ప్రబలుచుండుగా క్రమముగా నేరకాత్త నరాచార
సంపన్నులు జీవించుచున్నవిగాన బుద్ధిమంతులైన, ఉదారులైన సంపన్ను
లైన విప్రులెల్లరు యీ పంతు క్షేమమును వారివారికి తోచినరీతిగ ప్రోత్స
హించెదరని అందుకు అనుగుణముగా యిట్టి నక్షత్ర, వరిషత్తులు, యజ్ఞ
యాగిది క్రతువులు, నస్తాహమిలు, సామూహిక తజన సమావేశములు
విస్తరింపుకట్లుగా యీ విప్రసంపర్కనీ మండలిని విజయవారలో కొలువ
నముని విప్రులు నెంకొల్పివచ్చును ఎంతయు ముదావహము, ఇది చిన
దివాకవృద్ధిగ లేజరిట్లుగాక అని మా నారాయణ స్మరణలు.

ఓం తర్కత్.

మకం - విజయవాడ,
డి. 11-8-34.

(సం) విమలానంద భారతీ|| స్వామి.

1. ఓం కేశవాయస్వాహా॥
2. ఓం నారాయణాయ స్వాహా॥
3. ఓం మధవాయ స్వాహా॥
4. గోవిందాయ నమః
5. విష్ణవే నమః
6. మధుసూదనాయ నమః
7. త్రివిక్రమాయ నమః
8. వామనాయ నమః
9. శ్రీధరాయ నమః

10. హృషీకేకాయ నమః
 11. పద్మనాభాయ నమః
 12. దామోదరాయ నమః
 13. సంకర్షణాయ నమః
 14. వాసుదేవాయ నమః
 15. ప్రద్యుమ్నాయ నమః
 16. అనిరుద్ధాయ నమః
 17. పురుషోత్తమాయ నమః
 18. అరోక్షణాయ నమః
 19. నారసింహాయ నమః
 20. అచ్యుతాయ నమః
 21. జనార్దనాయ నమః
 22. ఉపేంద్రాయ నమః

23. హరయే నమః
 24. శ్రీకృష్ణాయ నమః ॥
 శ్లో॥ ఉత్తిష్ఠస్వ భూత విశాదాః
 సతే భూమి కారకాః
 ఏతే సామవిరోధేన
 బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥

1. ('హృ'ను 'స్థ'గా పఠకవలెను. 'హ' కారముపై న వచ్చెడి 'మ' కార, 'న' కారములు మున్నుండు పలికి, తదుపరి 'హ' కారము పఠక వలెను. దీనిని జ్వాలాపిండ సంయోగ మందురు.)

ఉదా.- బ్రహ్మ - బ్రహ్మ హ గా పఠకవలెను.
 జిహ్వా - జిహ్వా హ గా పఠకవలెను,
 వహ్ని - వనహ్నిః - వన్నిహః గా పఠకవలెను.
 మర్త్యాహ్నం - మర్త్యాహ్నం గా పఠకవలెను.)

ప్రాణాన్ ఆయన్య - (ప్రాణాయామముచేసి ఆనగా పూరక - శుంభక - రేచకములు మెల్లమెల్లగా దిగువ మంత్రమును చూడువర్కాయములాచేసి)
 ఓం భూః - ఓం భువః - ఓం సువః - ఓం మహాః - ఓం జనః - ఓం తవః

ఓం సత్యం

ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం ।

ధర్మోదేవస్య ధీమహి ।

ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥

ఓమాపో జ్యోతి తపోఽమృతం
 బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమే ।

(“1” గుర్తును ఉపధ్యానియమందురు. వివర్తనైన “ప, ప” లు వచ్చినచో వివర్తకు యో ద్వవి వచ్చును. ఇటుల ముమ్మాట మెల్లగా శ్రద్ధతో చదివవలెను).

అస్మిన్ కుభదినే కుభవమయే, కుభముహూతే, మమ శ్రాత స్మార్త కర్మానుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం సూతన యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే ॥

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ।

ప్రజాపతేర్య త్సహజం పురస్తాత్ ।

అయశ్యమగ్ర్యం ప్రతిముంచకుత్రం ।

యజ్ఞోపవీతం చలన్తుస్తుతేజః ॥

(ఇటులనే ద్వితీయ, తృతీయ యజ్ఞోపవీతములను గృహస్థులు ధరింపవలెను బ్రహ్మచారులకు ఒక్క యజ్ఞోపవీతము చాలును.

2. అథ జీర్ణోపవీత వివర్ణనము- (ప్రాత యజ్ఞోపవీతము నీ దిగువ మంత్రము వఠించుచు వివర్ణింపవలెను).

శ్లో॥ ఉపవీతం చిన్నతంతరి
 జీర్ణం కశ్మలా దూషితం

విస్మయామి యథో బ్రహ్మ
 వర్సో దీర్ఘాయురస్తుమే ॥

ఇతి - జీర్ణముపవీతం ఉన్నవ్య ఇతే విస్మయ్య ద్విరాచామేత్ ।
 (ప్రాత యజ్ఞోపవీతమును తీసి గ్లాసులో నీటిలోనుంచి తడువతి కూప, తటాక, నదులలో పారవేయవలెను.)

అథమ్య - ఓం - ఓం - ఓం కేవలాయస్మాహ్

శ్రీ కృష్ణాయనమః ॥

ప్రాణాన్ అయమ్య - ఓం ఘాః - ఓం భువః - ఓం గం సువః - ఓం మహాః - ఓం జనః - ఓం తపః - ఓం నత్యం - తత్సవితుర్వరేణ్యం - భర్గోదేవస్య దీమహి - ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ - ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమే ॥

ఓం ఓం ఓం - నీవంగుణ పితృవల విశిష్టే, మమ దురి తక్షయార్థం, చతుర్విధ పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, అస్మిన్ వర్తమాన న్యవహార చాంద్రమానే రక్తాక్ష నామ సంవత్సరే, దక్షిణాయనే, వర్షణుతో, శ్రావణ మాసే కుర్గవత్ పౌర్ణమాస్యాం శ్రవణ నక్షత్రే, మండవానరే, కుభ తిరో, కుభయోగే, కుభకరణే, బ్రహ్మశ్రీ గోత్రః శర్మాభిధేయః, ధర్మ పత్ని సమేతోఽహం, శ్రీ గోత్రస్య శర్మాభిధేయస్య, ధర్మపత్ని సమేతస్య అగ్నిప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే ॥

1. అథ స్తోత్ర కరణమ్ -

శ్లోక తందుల చూడైన ప్రాదేశమాత్రం స్తోత్రం చతురశ్ర మంత్రం కల్పయిత్వా - (తెల్లబియ్యపు పిండితో జానెదు జానెదుగా చతురశ్రముగా (నలువదరముగా కల్పించి (అలికినట్లుగా అలంకరించి)

2. ఉద్దేశం :-

ద్వాభ్యాం దర్పాభ్యాం ఉర్లిభ్యాం (రెండు దర్పంతే గీయవలెను)

శ్లో॥ ప్రాచీన్ పూర్వముదక్ సంస్థం

దక్షిణారంభం ఆరిభేత్ ।

ఆరోదీచీః పురస్సంస్థం

సక్ష్మిమారంభ మారిభేత్ ॥

(మొట్టమొదట ప్రాగ్రేణం (తూర్పుగా గీతలు) రెండు దర్పంతో మూడుసార్లు గీచి, దక్షిణమున నారంభించి ఉత్తరమునకు సమాప్తిచేయవలెను. చివ్వుట ఉత్తర దిగ్రేణం, పశ్చిమమున నారంభించి తూర్పున సమాప్తి చేయవలెను.)

శ్లో॥ అవాక్కురోఽభ్యుక్త్యనిధాయ నహ్నిం ।

ఉర్సివ్యతేఽవోక్షణతోయశేషం ।

ప్రాక్తాయ మన్యన్నిదరాభ్యుదగ్యా ।

యథాబహీస్సాస్యచ్చ పరిస్తరాజామ్ ॥

3. ఉపక ప్రోక్షణం -

“అవాక్కురోఽభ్యుక్త్య” (అధోహస్తైః) (అనగా ముఖము వంచి) ఏటివి చిరికించి)

4. అగ్నినిదానం -

“నిదాయ నహ్నిం” (వన్తిం - గా చదువవలెను) (నంది యింటినుండి అగ్నిని తెచ్చి, స్థండించుచుంచి - (పిండితో అరికిన ప్రదేశమే స్థండించుము).

5 ఉక్ష శేషోదక విసయం -

“ఉర్ సివ్యతేఽవోక్షణతోయశేషం” - (అభ్యుక్షణము చేయగా మిగిలిన జలమును పైకి ఎగరచల్లి - అనగా పైపైన చల్లి వలయును.

6. ఉదకపాత్ర విసయం -

“ప్రాక్తాయ మన్యన్నిదరాభ్యుదగ్యా యథా బహీస్సాస్యచ్చ పరిస్తరాజామ్” - (పరిస్తరములకు వెలుపల నుండునటుల జలపాత్రము నొకదానిని తూర్పునగాని, ఉత్తరమునగాని యుంచవలెను.)

7. జ్వాలాకరణం -

అగ్నిమిద్యా - (అగ్నిని విసరి, జ్వాలను పుట్టించి)

8. అగ్నిప్రార్థనా -

ఓం చత్వారిశృంగాత్రయో అస్యపాదా ద్వే శీర్షే,

సప్తహస్తాసోఽస్య ।

త్రిదాద్యో వృషభోరోరపితి

మహదేవో మర్త్యాగం అవివేక ।

1. శ్లో॥ సప్తహస్త శృకుశృంగః సప్తదహ్వో ద్వీశీర్షకః ।

త్రిపాత్, ప్రసన్న వదనః సుధాపీన కృచిన్మతః ॥

2. శ్లో॥ స్వాహాస్తు దక్షితే పాశ్వే దేవీం వాచే వ్యథాం తథా ।
విభ్రత్ దక్షిణహస్తైస్తు శక్తిమన్నం స్రవం స్రవం ॥
3. శ్లో॥ తోమరం వృక్షనం వామైః పుత్రపాత్రస్తు ధారయన్ ।
మేషారాధం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహాజనం ॥
4. శ్లో॥ రూచుర్వజం లోహితాక్షం నప్తార్చిః సర్వకామదం ।
అత్యాధిముఖమాపీనం ఏవం ర్భాయే హతాశనం ॥

9. సమ్మఖికరణం - (ఈ రాజోవు మంత్రముచే జలమును
అక్షతంను గ్రహించి, అగ్నికి తూర్పున జలమును, పడమట
అక్షతంను పడలవలయును.)

ఓం ఏషహిదేవః ప్రవిశోనుసర్వాః

పూర్వోపాజాతః స ఉగర్వే అంతః ।

సవిజాయమాన స్పృశనిష్కమాణః

ప్రత్యజ్ఞాత్వా స్తివతి విశ్వతోముఖః ॥

ప్రాజ్ఞాభాగ్నే - మమ, అభిముఖోభవ - సుముఖోభవ -

సుప్రసన్నోభవ - వరదోభవ - యథోక్తజిహ్వయా
హవిర్భవోజ ॥ (అనుచు అగ్నిని వమ్ములునిగా చేసికొని)

10. అలంకరణం -

ఓం తూర్పు ... యాత్ ॥ సోదతేన పాణినా వ్రదక్షిణమగ్నిం
పరిసమాహ్వా । (వ్రదక్షిణముగా (చుట్టుగా) ఉదకపాణియై,
అగ్నికిచుట్టునుచుడిచి) (అన్నివైపుల నక్షతంను పడలవలెను)

అగ్నియే నమః (తూర్పున), హతవహాయనమః (అగ్నేయ
మున), హతాశనేనమః (దక్షిణమున), కృష్ణవర్మనే నమః
(నైర్వతి దిక్కున), దేవముఖాయనమః (వశ్మిమునున),
నప్తజిహ్వాయనమః (వాయువ్యమున), వైశ్వానరాయనమః
(ఉత్తరమున), జాతవేదసేనమః । (ఈశానమున)

11. పరిస్తరణ విధిః -

ప్రాగగ్రైః దర్శైః అగ్నిం పరిస్తృణాతి । ప్రాగుదక్
అగ్రైర్వా । దక్షిణాన్ ఉత్తరాన్ కరోతి । ఉత్తరాన్ అధ
రాన్ । (అగ్నికి చుట్టును ప్రాగగ్రములుగాగాని ఉత్తరాగ్రము
లుగాగాని దర్శుల నుంచవలెను. దక్షిణమున నైరుదునట్లు
గాను, ఉత్తరమున క్రింద నుండునట్లుంచవలెను).

12. పాత్రాసాదనం -

"ఉత్తరేణాగ్నిం దర్భాన్ సగ్ధంస్తీర్య" - (ఉత్తరమున
దర్బులను పరచి

"ద్వంద్వం న్యంచి పాత్రాణి ప్రయనక్తి, దేవనంయైక్తాని" -
(ఆ దర్బులమీద తెందేసి పాత్రలను జంటగా బోరిగిరియుండు
నట్లుంచవలెను).

"దర్శ్యం, అజ్ఞాస్థానం ప్రోక్షణే ప్రణేతం ఇతరదర్శ్యం ।
ఇథ్యంధ - (ఆ పాత్రలు ఏవియనః 1) ముక్కు, 2) అజ్ఞ
పాత్ర, 3) ప్రోక్షణీపాత్ర, 4) స్రువము మరియు సమిధ
కట్టను కూడ)

పవిత్రకరణం -

అప్రదీప్తాగ్రో, అనన్తరగర్భా, దర్శా, ప్రాదేశమాత్రే
పవిత్రే కురుతే । తృణం కాష్ఠంవా అన్తర్దాయ, చిన్త
(ననభేన) । అప ఉపస్పృశ్య । అద్భిరనుమృత్య ।

(విరుగని కొనలు గలిగి, రోపం గర్భములేని రెండు దర్పం
చేత జానెడు కొంతగం రెండు పవిత్రములను చేయవలెను
(ఒకవిధమైన దర్పముగి చేయవలెను) మిగిలిన దర్పశేషమును
కృణముగాని, కష్టైగాని అర్ధముగానుంచి చేదించవలెను (సారా
రణముగా వెంట అందుమీద త్రుంపవలెను). గోటితో త్రుంప
రాదు । నీటిని తాకి ఆ పవిత్రములను నీటితో తుడిచి)

14. ప్రోక్షణీ సంస్కారః -

1. ప్రోక్షణ్యాం అవధాయ । (ప్రోక్షణపాత్రమందు పవిత్ర
ముల నుంచి)

2. ప్రోక్ష్య । (నీటిచే ప్రోక్షించి - చల్లి)

3. తస్యాం అప అనీయ । (ఆ పాత్రయందు ఉదకమునుపోసి)

4. హస్తయోః అంగుష్ఠః ఉపకనిష్ఠికాభ్యాం ఉదగగ్రేగృహీత్వా ।
(బొటనవ్రేలితోను చిటికనవ్రేలికి ప్రక్కనుండు వ్రేలితోను
ఉత్తరపు కొనలుగల పవిత్రములను (చేతికి) తీసికొని

5. ప్రాచీః త్రిరుహ్సయ । (ప్రాగ్ధికంయం దాళంబించి పడ
మటి దిక్కునకు నెట్టి - ఇటుం ముమ్మారుచేసి)

6. అభిమంత్ర్య । (అభిమంత్రించి-రెండవ చేతితో బోర్లించి)

7. ఉత్తానాని పాత్రాణి పర్యావృత్య । (ఉత్తరదిక్కుననున్న
బోర్లించియున్న పాత్రముం (చూ - 12 అయిదము),
వెలికింకా త్రిప్పివెట్టి)

8. విప్రస్య ఇద్యం । (నమిధంకట్ట ముడివిప్పి)

9. త్రిః ప్రోక్షతి । (ముమ్మారు ప్రోక్షించి)

10. శేషం ఉత్పిచ్య । (మిగిలిన ఉదకమును ప్రోక్షణీపాత్ర
మందు పారబోసి)

15. పూర్ణపాత్ర సంస్కారః - పూర్ణపాత్ర మదాయ । (పూర్ణ
పాత్రము గ్రహించి)

అపరేణాగ్నిం పవిత్రాన్తరహితే పాత్రే అప అనీయ ।
(అగ్నికి పడమరవైపున నున్న, పవిత్రముచే కప్పియున్న
పాత్రమందు నీటినిపోసి)

ఉదక్ అగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం త్రిదుక్ హయ । (ఉత్త
రపు కొనలుగానున్న పవిత్రముం రెంటితో ముమ్మారు
పైకి క్రిందికి ఉత్పవనముచేసి (చూ. 14-5)

నమం ప్రాతైః హుత్వా । (నమముగా పైకెత్తిహచ్చి)

ఉత్తరేణాగ్నిం దర్శేషు సాదయిత్వా । (ఉత్తరముననున్న
అగ్నికణమును దర్శించవద్దనుంచి)

దత్తైర్వి ప్రదాద్య । (దర్పంచేతపూర్ణపాత్రను కప్పియుంచి)

16. బ్రాహ్మసనవిధిః -

బ్రాహ్మణం (పురోహితం) దక్షిణతో

దర్శేషు విషాద్య । (బ్రాహ్మణుని, పురోహితులనాకిని వరచిన
దర్పంపై కూర్చుండవెట్టి)

17. ఆజ్ఞా సంస్కారః -

1. ఆజ్ఞాం విలాప్యః । (నేతిని కరగజెట్టి)
2. అపరేణాగ్నిం పవిత్రా నైరహాయం ఆజ్ఞాస్థాల్యాం ఆజ్ఞాం నిరూప్యః । (అగ్నికి పదమటిపైపున పవిత్రముచేత కప్పు బడియున్న ఆజ్ఞాపాత్రయందు నేతిని పోసి)
3. తేషు అదిత్ర్యః । (నిప్పులందు ఆజ్ఞాపాత్రను పెట్టి)
4. జ్వలతాత్పతేన అధోగామిన్యా దీప్త్యాః (దర్పజ్వాలతో)
5. ఆశ్లేః ప్రతిఫలీకృత్యః । (మందుచున్న తృణముయొక్క క్రిందికి ప్రవరించిన కాంతిచేత నేతియందు ప్రతిబింబము కలుగునట్లు చేసి)
6. ద్వేషద్వాగ్రే ప్రచ్ఛిద్యః । (రెండు దర్పల కొనలు త్రుంచి)
7. ప్రజ్వల్యః । (ఆ దర్పల కొనలను నీటిలో కదిగి)
8. అప ఉపస్పృశ్యః । (నీటిని తను తాకి)
9. ఆశ్లేః ప్రాప్యః । (ఆదర్పల కొనలను నేతియందుంచి)
10. త్రివర్త్యగ్నికృత్వాః । (ఒక దర్పను వెలిగించి ఆ యాజ్ఞా పాత్రకు ముమ్మారు చుట్టితిప్పి)
11. ఉదక్ ఉద్యాన్యః । (ఆజ్ఞాపాత్రను ఉత్తరపైపుగాపెట్టి)
12. అంగారాన్ ప్రత్యూహ్యః । (అంతకుపూర్వము తీసియించిన నిప్పును తిరిగి అగ్నియందుంచి)
13. ఉదక్ అగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం పునరాహారం ఆజ్ఞం త్రిరుత్పాదు । (ఉత్తరపుకొనలు గలిగిన రెండు పవిత్ర ముంచేత మాటిమాటికి ముమ్మారు నేతితో ఉత్పవనము చేసి (చూ 14-5)

14. పవిత్రగ్రంథిం విశ్రవ్యః । (పవిత్రములయొక్కముడినివిప్పి)

15. ప్రజ్వల్యః । (ఆ పవిత్రదర్పల నీటిలో కదిగి)

16. ప్రాగ్రాం అగ్నౌపపిత్రే అనుప్రహరతి । (ఆ పవిత్ర దర్పలను అగ్నిలో తూర్పుకొనలు కలుగునట్లు అగ్ని యందు పరవేయవలెను.)

18. స్రుక్ స్రువ సంస్కారః -

1. యేన జహోతి తదగ్నౌ ప్రతితప్యః । (దేవితేత హోమము చేయబోవుచున్నాడో దానిని (స్రుక్-స్రువములును) అగ్ని యందు కొంచెము కాచి (బోర్లగా అగ్నికి చూపించి)

2. దర్శయః సమృజ్యః । (దర్పలచే తుడిచి)

3. పునః ప్రతితప్యః । (మరల అగ్నిచే కాచి)

4. ప్రోక్ష్యః । (వాటిపైన నీటినిచల్లి)

5. విధాయః । (వాటిని తన ముందుంచుకొని)

6. దర్శాన్ అద్భిః వగ్ధంస్పృశ్యః । (దర్పలను నీటితోతాకి)

7. అగ్నౌ ప్రహరతి । (అగ్నియందు హోమముచేయవలెను)

19. ఇర్మ సంస్కారః :-

ఇర్మమదాయః । (ఇర్మములగ్రహించి)

పరిధీన్ పరిదధాతి । (పరిధుల మంచవలెను (హస్తాలు హస్తాలుగా మంచవలెను)

స్థవిర్హో మధ్యమః అఘోయాన్ ద్రాహియాన్ దక్షిణార్హ్యః । ఆజిష్ఠో హ్రాసిష్ఠః ఉత్తరార్హ్యః । (పెద్దనమిధను మధ్యమందు చిన్నదినీ, పొదుగైనదినీ దక్షిణమందు, మరొక చిన్నది, పొట్టిదానిని ఉత్తరమందు..

ఉదగగ్రం మధ్యమం : (ఉత్తరమధ్యమం)

ప్రాగగ్రో ఇతరో మధ్యమం పరిధిం ఉపస్సృక్య : (మాడ్చిన రెంటిని, మధ్యమ పరిధినితాకి,
పురస్తాత్ ఉత్త్యేద్యే ఆమూరపమిదానా దధాతి : (ముందు రెండు ఆమూర సమిదం నుంచవలెను)

20. పూర్వ పరిషే.న విధి: :-

1. అగ్నిత పరిషేవతి : (అగ్నికి సదాదిక్కులందు ఉదక ముతో తుడుచవలెను)
2. అదితేన మవ్యస్య - ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనం : (దక్షిణవైపున తూర్పువరకు నీటిని పొడుగుగావల్లవలెను)
3. ఆనుమితేన మవ్యస్య - ఇతి పూర్వ ఉదీచనం : - (పడమటివైపున ఉత్తరవైపువరకు నీటిని పొడుగుగా వల్లవలెను)
4. సరస్వతేన మవ్యస్య - ఇతి ఉత్తరతః ప్రాచీనం : (ఉత్తరవైపున తూర్పువరకు నీటిని పొడుగుగావల్లవలెను)
5. దేవసవితః ప్రసువ - ఇతి సమస్తం : (ఈ మంత్రమును చెప్పుచు అగ్నిబుట్టు పరిషేవనము చేయవలెను)

21. అగ్నౌ ప్రక్షేపణం :-

ఇద్ధమాదాయ -

22. అజ్యగ్రహణం :-

ఇతర దర్శమాదాయ - ఉత్తరపరిధి సన్ని అన్యవహృత్క : ప్రతాపతిం మనసాధ్యాయన్ దక్షిణతః ప్రాంచం ఋజుగ్ం సంకత మామూరయతి : "ప్రతాపతయ ఇదం - నమమ"

ప్రతాపదర్శమాదాయ : దీప్తియమైస్త్రిం ఇతర పరిధి సన్ని అన్యవహృత్క : ప్రాగుదంచ - "ఇంద్రాయేదం - నమమ"

23. అజ్యధాగో -

ఏకం : ద్యే : త్రిణి : చత్వారి :

అగ్నయే స్వాహా : ఇత్యుత్తరార్థ పూర్వార్థే : అగ్నయే ఇదం నమమ :

సోమాయ స్వాహా : ఇతి దక్షిణార్థ పూర్వార్థే : సోమాయేదం నమమ : సమం పూర్వేణ :

24. కండుం హోమః :-

హస్తేన ఏతే అహూతి కండురై యన్త్యైర్వా జహూయాత్ - (చేతితో వియ్యమునుగాని యవంనుగాని గైకొని (ందు భాగములుచేసి) రెండాహూతులను హోమము చేయవలెను)

1. అగ్నయే స్వాహా : అగ్నయే ఇదం నమమ - మర్త్యేగ్నౌ జహూతి - (ఒకభాగము కండుంమును అగ్ని మర్త్యుడందు హోమ మొనర్పవలెను)

2. అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా : అగ్నయే స్విష్టకృతకండుం నమమ - అగ్నేరుత్తర పూర్వదేవే జహూతి - ఈ మంత్రముతో మిగిలిన కండుంములను ఈశాన్యభాగమున అగ్నిలో హోమము చేయవలెను.

25. ఉపాకర్మ ప్రకరణం :-

నీచీతి భూత్వా పవిత్రపాణిః నవద్విభూజాం కృత్వా నవద్విగ్ం
స్తర్పయేత్ -

1. ప్రజాపతిం కాండర్పిం తర్పయామి తర్పయామి

2. సోమం కాండర్పిం తర్పయామి తర్పయామి

3. అగ్నిం కాండర్పిం " "

4. విశ్వాన్ దేవాన్కాండర్పిం " "

5. సాగ్ం హితీ దేవతా ఉపనిషదస్తర్పయామి ..

6. యాజ్ఞీకీదేవతా ఉపనిషదస్తర్పయామి ..

7. వారుణీదేవతా ఉపనిషదస్తర్పయామి ..

8. బ్రహ్మణ్యం స్వయంభువం తర్పయామి ..

9. సదనస్పతిం తర్పయామి తర్పయామి .

తర్పయిత్వా | ఉపవీతిభూత్వా | తతోఽగ్నేరుపసమాధానాది
అజ్యధాగాంతే ముఖాహతిగ్ం హత్వాఽన్వారణ్యేష్వంతే వాసిషు
నవాత్మాహుతిర్బహోతివర్షేదీపితః | (దిగువరీతిగా హోమము)

1. ప్రజాపతయే కాండర్పయే స్వాహా || - ప్రజాపతయే
కాండర్పయ ఇదం - నమమ -

2. సోమాయ కాండర్పయే స్వాహా || - సోమాయ కాండ
ర్పయ ఇదం - నమమ -

3. అగ్నయే కాండర్పయే స్వాహా || అగ్నయే కాండర్పయ
ఇదం నమమ -

4. విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః కాండర్పిభ్యస్వాహా || - విశ్వేభ్యో
దేవేభ్యః కాండర్పిభ్య ఇదం - నమమ -

5. సాగ్ంహితీభ్యో దేవతాభ్య ఉపనిషద్యస్వాహా ||
సాగ్ంహితీభ్యోదేవతాభ్య ఉపనిషద్య ఇదం- నమమ,

6 యాజ్ఞీకీభ్యో దేవతాభ్య ఉపనిషద్యస్వాహా || యాజ్ఞీ
కీభ్యో దేవతాభ్య ఉపనిషద్య - ఇదం నమమ

7. వారుణీభ్యో దేవతాభ్య ఉపనిషద్యస్వాహా || వారు
ణీభ్యో దేవతాభ్య ఉపనిషద్య ఇదం - నమమ -

8. బ్రహ్మణే స్వయంభువే స్వాహా || - బ్రహ్మణే స్వయం
భువ ఇదం - నమమ

9. సదనస్పతిమర్చ్యతం ప్రియమింద్రస్య కామ్యం | సనీం
మేథామయాశిషగ్ం స్వాహా || - సదనస్పతఇదం-నమమ-

28. జయాది హోమము - (తరువాత పాఠములో చెప్పబడును)

27. ఉత్తర పరిషేదనం :-

1. అదితేనైవ్యమగ్నస్థాః

2. అనుమతేనైవ్యమగ్నస్థాః

3. సంస్వతేనైవ్యమగ్నస్థాః

4. దేవ నదితః ప్రాసావీః

28. ఉపస్థానం :-

అగ్నేత్యన్నో అస్తమః । ఉతత్రాతావోభవవరూధ్యః ।

తంత్యాకోచిష్టదీదివః । సుమ్నాయనూనమీమహేనభిభ్యః ।

వసురగ్నిర్వసుశ్రవాః । అచ్ఛానశీద్యమత్రమోరయిన్ద్రాః ।

సనోబోధీ క్రుధీహవమురుష్యాణోః । అమాయత సమ
స్మాత్ ॥

29. అనాజ్ఞాతాది మంత్రపఠనమ్ :-

హోమసామ్యార్థం అనాజ్ఞాతత్రయ మస్త్రజపం కరిష్యే ॥

1. అనాజ్ఞాతం యదాజ్ఞాతం యజ్ఞస్యక్రియతే మిధు ।

అగ్నేతదస్య కల్పయత్వగం హి వేత్త యథాతథం ॥

2. పురుషసమ్మితో యజ్ఞోయజ్ఞః । పురుషసమ్మితః ।

అగ్నేతదస్య కల్పయత్వగం హి వేత్త యథాతథం ॥

3. యత్పాకత్రామససా దీనదక్షిణయజ్ఞస్యమన్వతేమదానః

అగ్నిష్టదోతా క్రతువిద్విజానన్ యజిష్ఠోదేవాగం ఋతు

శోయజాతి ॥

30. ఈశ్వరార్చనం :-

అనేన ప్రాతరేపాసన హోమేన జపేనచ భగవాన్ సర్వా
త్మకః శ్రు యజ్ఞేశ్వర స్సుప్రీతాతు । (ఇతి జలాక్షతాన్ విస్మ
జతి) - (ఈ మంత్రముతో జలాక్షతం క్రింద విడువవలెను.)

31. ప్రార్థనా - అభివాదనం చ :-

స్తప్తి - క్తో ॥ శ్రద్ధాం మేధాం యశఃప్రజ్ఞాం
విద్యాం ఋద్ధి క్రియం బలం
ఆయుష్యం తేజ ఆరోగ్యం
దేహిమే హవ్యవాహన ॥

శ్లో॥ యస్య స్మృత్యచ నామోక్త్యా
తపో హోమ క్రియాదిమ
స్మానం సంపూర్ణతాం యాతి
పర్యవందే హుతాశనం ॥

శ్లో॥ మంత్రహీనం క్రియాహీనం
తక్తిహీనం హుతాశన ।
యద్గుతుం తు మయాదేవ
పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

చతుస్సాగర పర్యంతం గో హృదేభ్యః కుతం తవతు
అభివాదయే ॥

కాయేనవాచా మనసేన్ద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనావా ప్రకృతే స్వరూపాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకం పరస్మై
నారాయణాయేతి నమర్పయామి ॥

(జలాక్షతం క్రింద విడువవలయును.)

(అగ్నికి ముమ్మారు ప్రదక్షిణం చేయవలెను.)

ఓం క నిర్వాచి.

అథ జయోదయః

1. ఓం చిత్తంచ స్వాహా - చిత్తాయేదం నమః
2. ఓం చిత్తిశ్చ స్వాహా - చిత్తాయేదం నమః
3. ఓం ఆకూతంచ స్వాహా - ఆకూతాయేదం నమః
4. ఆకూతిశ్చ స్వాహా - ఆకూతాయేదం నమః
5. విజ్ఞాతంచ స్వాహా - విజ్ఞాతాయేదం నమః
6. విజ్ఞానంచ స్వాహా - విజ్ఞానాయేదం నమః
7. మనశ్చ స్వాహా - మనసాయేదం నమః
8. శక్తిశ్చ స్వాహా - శక్తియేదం నమః
9. దర్శశ్చ స్వాహా - దర్శనాయేదం నమః
10. పూర్ణమానశ్చ స్వాహా - పూర్ణమానసాయేదం నమః
11. బృహత్ స్వాహా - బృహతాయేదం నమః
12. రథంతరంచ స్వాహా - రథంతరాయేదం నమః

13. ప్రజాపతి క్షయవిస్త్రాయ వృష్టే ప్రాయచ్చ దుగ్రః |
 పృతనా జ్యేషు తస్మైచిక్షన్మహనస్త సర్వాస్య ఉగ్ర స్వ
 హివ్యో బభూవ స్వాహా - ప్రజాపతయ ఇదం నమమ

అ బ్యౌతా నాః

1. ఓం అగ్నిర్భూతానా మధిపతిః -
 సమావత్వస్మిన్ బ్రహ్మన్నస్మిన్ నక్షత్రే స్వామీ శ్వే
 ప్త్యాం పురోధాయామస్మిన్ కర్మన్నస్యాం దేవహోత్యాగం
 స్వాహా - భూగా నామధిపతయే అగ్నయ ఇదం నమమ.
2. ఓం ఇంద్రో జ్యేష్ఠానాం అధిపతిః -
 సమావత్వస్మిన్ స్వాహా | జ్యేష్ఠానాం అధిపతయే
 ఇంద్రాయేదం నమమ
3. ఓం యమాగోపృథివ్యా అధిపతిః -
 సమావత్వస్మిన్ స్వాహా - పృథివ్యా అధిపతయే
 యమాయేదం నమమ

4. ఓం వాయురస్తరిక్షస్యాధిపతిః -
 సమావత్వస్మిన్ బ్రహ్మన్ అస్మిన్నక్షత్రే స్వామీ
 శ్వేప్త్యాం పురోధాయాం అస్మిన్నర్మన్నస్యాం దేవహో
 త్యాగం స్వాహా | అస్తరిక్షస్య అధిపతయేవాయవ ఇదం
 నమమ
5. ఓం సూర్యోదివోధిపతిః -
 సమావత్వస్మిన్ స్వాహా - దివోధిపతయే సూర్యా
 యేదం నమమ
6. ఓం చంద్రమా నక్షత్రాణాం అధిపతిః -
 సమావత్వస్మిన్ స్వాహా | నక్షత్రాణా మధిపతయే
 చంద్రమన ఇదం నమమ
7. ఓం బృహస్పతిర్బ్రహ్మణోధిపతిః -
 సమావత్వస్మిన్ స్వాహా - బ్రహ్మణోధిపతయే
 బృహస్పతయ ఇదం నమమ

8. ఓం మిత్ర స్తుత్యానామధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ బ్రహ్మన్ అస్మిన్నక్షత్రే స్యామా
శిష్యస్యాం పురోథాయాం అస్మిన్ కర్మన్నస్యాం దేవ
హోత్యాగ్ం స్వాహా । సత్యానామధిపతయే మిత్రా
యేదం నమమ

9. ఓం వరుణోపామధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ స్వాహా - అపామధిపతయే వరుణా
యేదం నమమ

10. ఓం సముద్రస్సోతా నామధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ స్వాహా . స్రోతానామధిపతయే
సముద్రాయేదం నమమ

11. ఓం అన్నగ్ం వీ సామ్రాజ్యానాం అధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ స్వాహా - సామ్రాజ్యానాం అధి
పతయే అన్నాయేదం నమమ

12. ఓం సోమ ఓషధీనా మధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ స్వాహా - ఓషధీనామధిపతయే
సోమాయేదం నమమ

13. ఓం సవితా ప్రసవనాం అధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ స్వాహా - ప్రసవనాం అధిపతయే
సవిత్రం ఇదం నమమ

14. ఓం రుద్రః పశూనాం అధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ స్వాహా - పశూనా మధిపతయే
రుద్రాయేదం నమమ
అప ఉపస్సృశ్య - (నీటితో చేతులు తుడుచుకొని)

15. ఓం త్వష్టారూపాణాం అధిపతిః -

సమావత్సస్మిన్ బ్రహ్మన్ అస్మిన్నక్షత్రే స్యామా శిష్య
స్యాం పురోథాయాం అస్మిన్ కర్మన్నస్యాం దేవ

హోత్యాగం స్వాహా - రూపాణాం అధిపతయే శ్వప్త్య
ఇదం నమమ

16. ఓం విష్ణుః పర్యతానాం అధిపతిః -

సమావత్సన్మిన్ స్వాహా - పర్యతామధిపతయే విష్ణవ
ఇదం నమమ

17. ఓం మరుతో గణానాం అధిపతయః -

ఇమే అవత్సన్మిన్ సాహా - గణానామధిపతిభ్యో
మరుద్య ఇదం నమమ
మృత పితృకశ్చేత్ - ప్రాచీనావీతి (శంధి దివంగతు
దై నవో)

18. పితర్యో పితామహః, పరేవరే తతాస్తతాస్తతామహ ఇహ
మావత || తేమావత్సన్మిన్ స్వాహా - పిత్రాదిభ్యో
దేవేభ్య ఇదం నమమ ||

అథ రాష్ట్రభృత్ హోమః
(ఇవి 22 మంత్రములు)

(యజ్ఞోపవీతి - ఆవశ్యపన్నుశ్య)

1. ఋతాసాత్ ఋతథామాగ్నిః గంధర్వః స ఇదం బ్రహ్మ
క్షత్రం పాతు తస్మై స్వాహా || ఋతాసాహి, ఋతరామ్నే
ఆగ్నయే గంధర్వాదేదం నమమ |

2. తసౌషధయోస్సరసః, ఊర్జోనామతా | ఇదం బ్రహ్మ
క్షత్రం పాస్తుతాభ్యస్వాహా || ఓషధీభ్యోస్సరోభ్య ఊర్జ్యః
ఇదం నమమ

3. సగ్ం హితో విశ్వసాహమా సూర్యోగంధర్వః స
బ్రహ్మ క్షత్రం పాస్తుతాభ్యస్వాహా || సగ్ంహితాయ
విశ్వసామ్నే సూర్యాయ గంధర్వాదేదం నమమ

4. తస్యమరీచ యోస్సరస ఆయువోనామతా, ఇదం బ్రహ్మ
క్షత్రం పాస్తు తాభ్యస్వాహా || మరీచిభ్యోఽస్సరోభ్య
ఆయుభ్య ఇదం నమమ

- 5. సుషుమ్న స్ఫూర్త్యరక్తిశ్చంద్రమా గంధర్వః స ఇదం
.... స్వాహా ॥ సుషుమ్నాయ సూర్యరక్తయే చంద్ర
మనే గంధర్వాయేదం నమమ ॥
- 6. తస్య నక్షత్రాణ్యుత్తరసో బేకురయో నామతా ఇదం
బ్రహ్మక్షత్రం పాస్తతాభ్యస్వాహా ॥ నక్షత్రాణా మధి
పతయే చంద్రమన ఇదం నమమ ॥
- 7. భుజ్యస్సుపర్ణయజ్ఞో గంధర్వః స ఇదం స్వాహా ॥
భుజ్యబే సుపర్ణా యజ్ఞాయ గంధర్వాయేదం నమమ ॥
- 8. తస్య దక్షిణా అపరసస్త్వచానామతా ఇదం....స్వాహా ॥
దక్షిణాభ్యోఽపరోభ్యస్తచాభ్య ఇదం నమమ ॥
- 9. ప్రజాపతిర్విశ్వకర్మామనోగంధర్వః స ఇదం.... స్వాహా ॥
ప్రజాపతయే విశ్వకర్మణే మనసే గంధర్వాయేదం
నమమ ॥
- 10. తస్యర్క్రామాన్యుత్తరసో వహ్నియోనామతా ఇదం
స్వాహా ॥ ఋర్క్రామేభ్యోఽపరోభ్యో వహ్నిభ్య ఇదం
నమమ ॥

- 11. ఇహిరోవిశ్వవ్యచావాతోగంధర్వస్స ఇదం....స్వాహా ॥
ఇహిరాయవిశ్వవ్యచనేవతాయ గంధర్వాయేదం నమమ ॥
- 12. తస్యాహోఽపర సోముదానావతా ఇదం స్వాహా ॥
అద్యోఽపరేభ్యోముదాభ్య ఇదం నమమ ॥
- 13. భువనస్యపతే యస్య త ఉపరిగృహాఇహావఽసనోరాస్వా
హ్యగ్నిగం రాయస్సోషగం సువీర్యగం సంవత్సరీణాగం
స్వస్తిగం స్వాహా ॥ భువనస్యపత్యా ఇదం నమమ.
- 14. పరమేష్ఠ్యధిపతిర్మృత్యుర్గంధర్వస్స ఇదం....స్వాహా ॥
పరమేష్ఠినేఽధిపతయేమృత్యువేగంధర్వాయేదం నమమ ॥
- 15. తస్యవిశ్వముత్తరసో భువోనామతా ఇదం—స్వాహా ॥
విశ్వస్మా అపరోభ్యోభూభ్య ఇదం నమమ ॥
- 16. సుశీతి స్సుధాతిర్పద్రకృత్సు పర్వావృష్టినోక్త్యో గంధర్వ
స్స ఇదం స్వాహా ॥ సుశీతయే సుధాతయే పద్రకృతే
సుపర్వాయ పర్వన్యాయ గంధర్వాయేదం నమమ ॥

17. తస్య విద్యుత్ పురస్కారో నామ తా ఇదం స్వాహా ||
విద్యుద్బోధో పురోభ్యో రుగ్భ్యో ఇదం నమః.
18. దూరే హేతిరమృదయో మృత్యుర్గంధర్వస్స ఇదం... స్వాహా ||
దూరే హేతియే అమృదయాయ మృత్యునే గంధర్వాయేదం నమః ||
19. తస్య ప్రజా అపురసో భీరువో నామ తా ఇదం... స్వాహా ||
ప్రజాభ్యో పురేభ్యో భీరుభ్యో ఇదం నమః ||
20. చారుః కృపణ కాశీకామో గంధర్వస్స ఇదం... స్వాహా ||
చారవే కృపణ కాశీనే కామాయ గంధర్వాయేదం నమః.
21. తస్యా ధయో పురస్కౌచయ స్తీర్ణామ తా ఇదం... స్వాహా ||
అదిభ్యో పురోభ్యో వృత్తయ స్తీర్ణ్యో ఇదం నమః.
22. సనోధువనస్య పతేయస్య త ఉపరిగృహో ఇహ చ ఉరు
బ్రహ్మణేఽవైక్షతాయ మహిశర్మయచ్చ స్వాహా ||
ధుననస్య పతియే బ్రహ్మణ ఇదం నమః.

(ఇతి రాష్ట్రీభృతః)

19. (రాష్ట్రీభృతాః - బద్ధికాః - తస్యాత్ అనవశ్యకాః |
తథాసి, ఉత్తరోత్తర శిష్యతాం (ఈ రాష్ట్రీభృత్ హోమ
ములు బద్ధికములు - అవశ్యకములు కావు. బసను
బొరోహితాదులు వేరే నేర్చుకొని ఉపయోగించుకొందురు
గాత)
20. ప్రా. పత్యముక్ - ప్రజాపతే నత్వదేతాన్యన్యో విశ్వ
జాతాని పరితా బహువ యత్కామా స్తేః జహంతు స్తన్వో
అస్తువయగ్గో స్వాహా పతయో రయితాగ్గం స్వాహా ||
ప్రజాపతయ ఇదం నమః
21. వ్యాహృతయః -
భూస్వాహా - అగ్నయ ఇదం నమః
భువస్వాహా - వాయవ ఇదం నమః
సువస్వాహా - సూర్యాయేదం నమః
భూర్భువస్సువస్వాహా - ప్రజాపతయ ఇదం నమః
22. యజుర్భృష హోమః - ఏవం గుణ అస్మిన్ కర్మణి యజు
ర్భృష ప్రాయశ్చిత్తం కరిష్యే - హస్తం ప్రక్షింభి |
అతమితోః ప్రాణానాయమ విష్ణుర్విష్ణుర్విష్ణుః

సంకల్ప ప్రభృతి నీతావత్పర్యంతం నానాప్రకారేణ
సంభావిత సకలదోష నిర్హరజాత్యం సర్వప్రాయశ్చిత్తం
కరిష్యే -

ఓం భూర్భువస్సువస్వాహా॥ ప్రజాపతయ ఇదం నమమ

23. ఉత్తర పరిషేవ విధి: -

అవితే॑ఽన్వమగ్ం॑స్థా:

అను॑మతే॑ఽన్వ మగ్ం॑ స్థా:

స॑రస్వతే॑ఽన్వమగ్ం॑ స్థా:

దే॑వ సవి॒తః॑ (ప్రసా॑వీ:

24 స్మార్తావత్పర విధి: -

1. ప్రణీ॑రాసు అప అసీ॒య

ఓం స॒దసి॑ స॒న్మే భూ॒యా:

స॒ర్వమ॑సి స॒ర్వమే॑ భూ॒యా:

పూ॒ర్ణమ॑సి పూ॒ర్ణమే॑ భూ॒యా:

అ॒క్షిత॑మసి మా మే॒క్షే॑స్థా:

25. మార్జనము :

1. ఓం దే॑నదే॒వాః॑ ప॒విత్రే॑ణ | అ॒త్మానం॑ పు॒నతే॑ స॒దా |

తే॒న స॒హ స॒దారే॑ణ | పా॒వమా॑న్యః పు॒నంతు॑మా "

2. ఓం ప్రా॒జాప॑త్యం ప॒విత్రం॑ | శ॒శోద్యు॑మగ్ం హి॒ర
ణ్మయం॑ | తే॒న బ్ర॒హ్మవి॑దో॒వయం॑ పూ॒తం బ్ర॒హ్మ
పు॒నీమ॑హి "

3. ఓం ఇంద్ర॑స్సునీ॒తీ స॒హమా॑ పు॒నతు॑ | సోమ॑స్సున్ద॒స్త్వా
వ॒రుణ॑స్సుమీ॒చ్ఛ్య | య॒మోరా॑జో॒ప్రచ్ఛ॑ణాభిః పు॒నత॑మా |
జాత॑వే॒దామో॑ర్జయ॒న్త్య పు॒నతు॑ |

26. దిక్పార్జన మంత్రాః -

1 ఓం ప్రా॒చ్యాన్ది॑శి దే॒వా ఋ॒త్విజో॑మార్జయ॒న్తాం |

2. దక్షి॑ణాన్ది॒శిమా॒సాః పిత॑రో మార్జయ॒న్తాం |

3. ఓం ప్ర॒తీచ్ఛాన్ది॑శి గృ॒హాః వశ॑వో మార్జయ॒న్తాం |

4. ఓం ఉ॒దీచాన్ది॑శి అప ఓ॒షధ॑యో వన॒స్పత॑యో మార్జ
య॒న్తాం |

6. ఓం ఉర్ధ్వాయాన్ దిశి యజ్ఞస్సంవర్ధరో యజ్ఞపతిర్భార్జయన్తాం

27. ఆంజలో ఘృత్తపాత్రోదక వినయనం - (అకార జకారః)

1. ఓం సముద్రం వః ప్రహీణోమిస్వాంయోనిమపిగచ్ఛత |
అచ్ఛిద్రః ప్రజయా దూయాసంచూపతానేచిమత్పయః

2. ఆంజలో ఘృత్తపాత్ర మానయతి |
రేకవీవాస్యాః ప్రణాం దధాతి ||

3. ప్రణయాహిమనుష్యః ఘృత్తః ముఖం నిమృష్టే |

4. అవభృథన్యైవ రూపం కృత్వోత్తిష్ఠతి.
శాంతిరస్తు | కర్మనమృధిరస్తు | భగవాన్ వాస్తోమృతిః
ప్రియశాం ||

28. పరిస్తరణ విమోకః - అగ్నేస్తృణాన్ అపవినోతి |
తేజస్వీ యజస్వీ బ్రహ్మవత్సవీ భవతీతి విజ్ఞాయతే |

28. అగ్న్యం అంకరణం -

అగ్నిం అంకృత్య - అగ్నేనమః.... జాతవేదసేనమః

30. బ్రహ్మఘృతా - (బ్రహ్మణోత్తముని పూజచేసి దక్షిణ భక్తి ఘృత్తకముగా నివ్వవలెను)

31. స్వస్తి - శ్రద్ధాం - మేదాం - ఇత్యాది స్లోకత్రయం -

32. గోత్రపతనం - చతుస్సాగర పర్యంతం - అదివాదయే
(జయోదయః సమాప్తః)

గ మ ని క :-

1. బ్రాహ్మణులు భోజనాత్పూర్వము గాయత్రీమంత్రమున ప్రోషించి “ఓం భూర్భువస్సువః ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య దీమహి రియోయోనః ప్రచోదయాత్ | సత్కంత్వరేన పరిషించామి | అమృతమస్తు | అమృతోపస్తరణమసి | సర్వం పరమేశ్వరాభ్యుదయస్తు (అని నీళ్ళువదలి) ఓం ప్రాణాయస్వాహా |

ఓం అపానాయస్వాహా | ఓం వ్యానాయస్వాహా | ఓం ఉదానాయస్వాహా | ఓం సమానాయస్వాహా | అను అయిదు స్వాహాహాకారముతో కొంచెము కొంచెము అన్నమును తినవలెను.

2. ఇక ఉత్తరాపోశనం -

“అమృతాపిదానమసి” ఇత్యుదకం పీత్వా ఉత్తిష్ఠేత్ ||

3. ఉచ్ఛిష్ట భాగ్యో జలదానం -

స్లో రారవే పుణ్యనియమే పద్మార్చుద నివాసినాం
అర్చినా ముదకం దత్తం అక్షయ్యముపతిష్ఠతు ||

(ఉద్ధరిణితో జలమును ఎంగిలిచేతితో పోషకొని విడువవలెను)

4. కరపాద ప్రక్షలనాదికం - తతః అసీనోభూత్వా -

అచమ్య - హృదయదేకం అభిమృశ్య, "ప్రాణానాం

గ్రంధిరసిరుద్రోమవికాంతకః । తేనాన్నేన అప్యాయస్వ" అని
పలికి, దక్షిణపాదాంగుష్ఠే దక్షిణపాదేన జలనిస్రావణం (కాళ్ళు
చేతులు కడుగుకొని కూర్చుండి, అచమనముచేసి ఉదకముతో
హృదయముతాకి, దక్షిణ బొటనవ్రేలిని దక్షిణ చేతితో తాకి)

"అంగుష్ఠమాత్రః పురుషోఽంగుష్ఠంచ సమాశ్రితః । ఈశ
స్వర్వస్య జగతః వ్రతుం ప్రీతాతి విశ్వభుక్ । జలముసు వదం
వలెను.

ఓం కాంతి క్కాంతి క్కాంతిః.

విప్రసంవర్తన మండలి విజయవాడ

అభిమానులు

H.E. శ్రీ కోట ప్రభాకరాచార్యులు B.A.B.L. గవర్నరు, సీనియర్
జడ్జి శ్రీ నేమగంటి మారుతరావుగారు-హైకోర్టుజడ్జి, హైదరాబాదు
.. శ్రీ మామిదన్న జగ్గన్నారావుగారు ..
.. శ్రీ వసుడి సుబ్బం కోదండరామయ్యగారు ..
శ్రీ P.L. శివరాంగారు I.A.S (Retd)
.. శ్రీ M.S. శర్మగారు జడ్జి (Retd)
.. శ్రీ శ్రీరామగిరి రామచంద్రరావుగారు-అర్చకేబ్
రైర్మన్, పార్టీసెలెక్షన్ సీమెంట్స్ ..
.. శ్రీ K.G.K. మూర్తిగారు-ఎడెంట్ మేనేజర్-అంబ్రాద్వాంక్ ..
.. శ్రీ నిరుమోచ ప్రసాదమూర్తిగారు-అసిస్టెంట్
ఇంజనీరింగు అమీషన్ ..
.. శ్రీ చందూరు పార్టీసెలెక్షన్ B.A.L.L.B అడిటర్ ..
.. శ్రీ నారెంట్ల సీతారామంజనేయరావుగారు-Boom ..
.. శ్రీ నల్లూరు శివరాజరావుగారు B.A.,LLM ..
.. శ్రీ డివేయిల వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు M.A. ..
.. శ్రీ డివార్య వేంకటాచలమూర్తిగారు M.A Phd, ..
.. శ్రీ I.B. రామకృష్ణారావుగారు B.A. ..
.. శ్రీ మారెళ్ళ శివరావుగారు B.ALT ..
.. శ్రీ రాజ్లూరి శ్రీహరరావుగారు B.A.,LLB ..
.. శ్రీ .. తగిరేపరామయ్యగారు B.A.,LLB ..
.. శ్రీ B. రామకృష్ణయ్యగారు సీనియర్ అచార్యులు
.. శ్రీ కోట లలితామణిగారు ..
.. శ్రీ గోళ్ళమూడి వేదరామరావుగారు అడిటర్ వరంగల్
.. శ్రీ శివయ్యగారు B.A.,B.Ed శ్రీరామమూర్తి